

I.^A DESENA DE MAIG

LEIPZIG - 1924

PREU: 30 CENTIMS

ALS CATALANS

Què hem de fer? Aquesta pregunta que surt dels llavis catalans des d'alguns mesos ençà, pren de cada dia més un to impacient. Què hem de fer davant les agressions repetides i greus als drets, a les llibertats i als sentiments de Catalunya?

Al principi, un gros nombre de patriotes es contestaven a si mateixos: hem d'esperar. En l'espera uns hi posaven dalers de revolta; d'altres la convicció que el nou règim espanyol tot sol cauria.

El règim nou no cau i Catalunya no s'alça. Nosaltres no sabem els plans recòndits que els directors de les forces polítiques catalanes puguin tenir. Només sabem allò que està a la vista de tothom. I veiem que, sense perjudici d'altres accions, és hora que els catalans fem alguna cosa. Millor dit, és hora que intensifiquem formidablement la feina interna que mai no ha parat.

Les accions diplomàtiques i les accions bèl·liques, vindran o no vindran, tindran o no tindran èxit. Podrem posseir o no conspiradors, cabdills i màrtirs. Mentrestant, ens crida la tasca patriòtica quotidiana de propaganda, d'afirmació i eixemplement del nostre ideal entre els fills de la nostra terra i davant els homes de bona voluntat de tot arreu del món.

Aquesta tasca no destorba les altres que es puguin realitzar. Al contrari: les ajuda i els dona multiplicada eficàcia. Massa dura, ja, catalans, la situació de força que ha vingut a empitjorar el cas de Catalunya. Els qui mig any enrera, consideraven millor la tàctica de guaitar simplement els fets, van adonant-se que no és possi-

ble la inactivitat nostra davant l'activitat creixent dels adversaris i de llurs auxiliars interiors.

Si, ja sabem que això passarà. Però tot esperant que això passi, cal anar fent, cal treballar. El treball d'ara és dins les famílies, entre les amistats, al mig dels companys de taller, de fàbrica, d'oficina, de botiga, de despatx. Tancades per a nosaltres totes les portes de la propaganda pública, perseguit el nom del nacionalisme com un mot empestat, clausurats els centres, suprimits nombrosos periodics, és indispensable que totes les energies que per aquests viaranyis no troben sortida, s'abocuin de retop i amb empenta enfortida pel xoc hostil, sobre aquells camps tant extensos i tan fecunds als quals ningú no pot posar portes ni muralles.

Que una noble passió, cenyida per la disciplina, ompli i sadolli el poble català. Que les paraules no dites en el periòdic i en la tribuna, ressonin resplendents de virtut miraculosa en l'espai lliure i en els reconcs pairals. Ben lluny de pendre un posat de gent desvagada, hem d'estar més enfeinats que mai. Allò que escriu un periodista i allò que diu un orador, arriba a milers de persones. Avui no podem utilitzar gairebé gens aquestes poderoses ressonàncies. Cal que les suplim individualment, cadascú en el seu radi de relació. Un conjunt vastíssim de mitges veus ha d'omplir el buit de les veus sonores d'altres dies. Els lleus moviments persuasius han de substituir el brasejar folgat i ample de la llibertat. Hi ha d'haver un bellugueig i un xiuxiueig de fe i d'entusiasme sota l'il·lusori silenci i l'aparent quietut que la força imposa.